

X Muskin alaisuudessa: Salattu poliittinen vahvistaminen, sääntelyn kiertäminen ja demokraattisen infrastruktuurin kaappaus

Kun Elon Musk osti Twitterin vuonna 2022 ja nimesi sen uudelleen X:ksi, hän verhosi hankintansa kansalaiskunnian kieleen: ”digitaalinen toripaikka”, jossa sananvapaus kukoistaisi. Tämä kehystys oli valhe. Käytännössä Musk on muuttanut X:n alustaksi, joka aktiivisesti vääristää poliittista keskustelua läpinäkymättömien algoritmien, rahallistetun vaikutusvallan ja läpinäkyvyyssmekanismien tietoisin purkamisen kautta. Kaukana puolueettomuuden säilyttämisestä, X:stä on tullut **salatun poliittisen edistämisen väylä**, joka kallistuu voimakkaasti äärioikeistolaisten narratiivien ja autoritaaristen sympatioiden puolelle.

Euroopan unionin sääntelyviranomaiset ovat vahvistaneet sen, mitä tutkijat, toimittajat ja kansalaisyhteiskunnan ryhmät ovat pitkään epäilleet: **X rikkoo laillisia velvoitteitaan mainosten läpinäkyvyydessä, poliittisessa merkinnässä ja tutkijoiden pääsyssä.** Nämä eivät ole vähäpätöisiä teknisiä rikkomuksia. Ne ovat rakenteellisia päätöksiä, jotka mahdollistavat **julkistamattoman poliittisen vaikutusvallan laajassa mittakaavassa.** Muskin alusta ei ainoastaan *salli* manipulointia – se **hyötyy siitä**, käyttäen maksullisten tilien etuoikeuksia ja algoritmisia kannustimia vahvistaakseen tiettyjä poliittisia toimijoita samalla piilottaen niiden takana olevan koneiston.

Tämä essee esittää selkeän syytteen: **X toimii julistamattomana poliittisena mainosjärjestelmänä**, suorassa ristiriidassa EU:n lainsäädännön kanssa ja todennäköisesti myös Yhdistyneen kuningaskunnan ja Yhdysvaltojen kampanjoiden läpinäkyvyyssääntöjen vastaisesti. Todisteet ovat ylivoimaisia, motiivi on näkyvä, ja vaikutus on globaali.

Valvonnasta hämärtämiseen: Kiertämisen kaava

Viikkojen kuluessa Muskin haltuunotosta Twitterin jo ennestään hauras hallinto purettiin. **Luottamus- ja turvallisuusneuvosto** – ulkoinen vastuuvollisuuselin – lakkautettiin äkillisesti. Käytäntöjä kirjoitettiin uudelleen, tiimejä supistettiin, ja kansalaisyhteiskunnan ja toimittajien pääsyä rajoitettiin. Muskin visio ”sananvapaudesta” paljastui nopeasti **vapaaksi vallaksi niille, jotka ovat linjassa hänen ideologisen agendansa kanssa.**

Samaan aikaan Musk otti käyttöön **maksullisen vahvistuksen**, tehden näkyvyydestä käytännössä rahallisen. Sininen tarkistusmerkki ei enää ollut aitouden merkki, vaan lippu algoritmiseen suosimiseen. Vahvistetut tilit – usein poliittisia toimijoita, provokaattoreita

tai propagandisteja – saivat tehostettua jakelua ja monissa tapauksissa **jakoivat alustan tuloja**, yhdistäen suoraan taloudelliset kannustimet poliittisiin viesteihin.

Tämä ei ollut virhe. Se oli **strateginen uudelleensuunnittelu**: poista turvatoimet, hämää rajat orgaanisen ja maksetun puheen välillä ja aseista suosittelujärjestelmät Muskin poliittisten liittolaisten palvelukseen.

Algoritminen manipulointi ei ole sivuvaikutus – se on liiketoimintamalli

X:n suosittelujärjestelmä ei ole neutraali välimies. Se on **tarkoituksellisesti viritetty poliittinen vahvistin**. Sisäiset tutkimukset, jotka tehtiin ennen Muskin haltuunottoa, vahvistivat, että Twitterin aikajana jo **vahvasti oikeistolaista sisältöä suhteettomasti**. Muskin johdolla tämä epätasapaino on syventynyt.

X:n avoimen lähdekoodin julkaiseminen maaliskuussa 2023 oli vain harhautus. Vaikka se paljasti luurankomaisen kehityksen twiittien luokitteluun, se **pidätti keskeiset toimintatiedot**: reaaliaikaiset parametrimuutokset, manuaaliset ohitukset ja maksullisen statuksen vaikutus näkyvyyteen. Yleisöllä ei edelleenkään ole pääsyä tärkeisiin muuttujiin: Kuka saa nostetta? Kuka tukahdutetaan? Ja miksi?

Riippumattomista auditoinneista käy ilmi seuraavaa: **oikeistolaisten, nationalististen ja salaliittoteorioihin liittyvien tilien poliittinen sisältö hallitsee ”Sinulle”-syötettä** – erityisesti, kun nämä tilit ovat rahallistettuja tai vahvistettuja. Käytännössä X **myy poliittista ulottuvuutta** samalla kiistäen, että tällaiset transaktiot muodostavat mainontaa.

Tämä ei ole spekulatiota. Se on mitattavissa oleva vinouma, jota tukevat useat vertaisarvioidut tutkimukset ja valeprofiilikokeet. Kun sitoutuminen tulee alustan järjestäväksi periaatteeksi, **raivo voittaa, totuus häviää ja demagogit kukoistavat**.

Pimeät kuviot, valheellinen läpinäkyvyys ja maksettu poliittinen vaikutusvalta

EU:n alustavat havainnot X:ää vastaan **Digitaalipalvelulain (DSA)** ja **Asetuksen 2024/900 poliittisesta mainonnasta** puitteissa ovat tuomitsevia:

- X **harhauttaa käyttäjiä** pimeiden kuvioden ja harhaanjohtavan käyttöliittymäsuunnittelun kautta.
- Se **ei ylläpidä toimivaa mainosarkistoa**, kieltäen äänestäjiltä oikeuden tietää, kuka heitä kohdentaa.
- Se **estää oikeutettuja tutkijoita** pääsemästä käsiksi tietoihin, joita tarvitaan systeemisten riskien tarkastamiseen.

Nämä eivät ole sattumia. Ne ovat taktiikoita. X **pidättää pääsyn tarkoituksellisesti**, tietäen, että täysi läpinäkyvyys paljastaisi **koordinoitua poliittista vahvistamista**, joka

naamioituu orgaaniseksi sitoutumiseksi.

Maksettu vahvistus on tämän järjestelmän ytimessä. Vahvistetut tilit nauttivat **etuoikeutetusta kohtelusta rankingissa, oikeutta tulojen jakamiseen ja lisääntyntä ulottuvuutta** – jopa silloin, kun niiden sisältö levittää disinformaatiota, vihaa tai poliittista propagandaa. Tämä ominaisuus muuttaa alustan tehokkaasti **maksulliseksi megafoniksi ideologisille toimijoille**.

Euroopan unionissa tämä käyttäytyminen rikkoo suoraan lakeja, jotka vaativat poliittisen mainonnan, sponsorin identiteetin ja arkaluonteisten henkilötietojen käytön kohdentamiseen liittyviä paljastuksia. Yhdistyneessä kuningaskunnassa se on ristiriidassa **digitaalisten jälkien vaatimusten** kanssa vaalilain nojalla. Yhdysvalloissa se lähestyy vaarallisesti **FEC- ja FTC-säännösten** rikkomista online-poliittisessa viestinnässä ja harhaanjohtavassa markkinoinnissa.

Elon Musk ei ole neutraali tarkkailija – hän on poliittisen vääristymän arkkitehti

Vuoteen 2024 mennessä Musk oli **julkisesti tukenut Donald Trumpia**, isännöinyt äärioikeistolaisia hahmoja alustallaan ja osallistunut suoraan poliittiseen viestintään yrityspolitiikan verhon alla. Nämä eivät ole satunnaisia kannanottoja – ne ovat **alustan omistajan materiaalista puuttumista** vaalikeskusteluun.

Kontrolointi alustan politiikasta, teknisestä suunnittelusta ja tulokannustimista antaa Muskille mahdollisuuden **kallistaa järjestelmää** palkitsemaan hänen poliittisia liittolaisiaan ja tukahduttamaan erimielisyyttä. Tuloksena on palautesilmukka: ne, jotka imartelevat hänen näkemyksiään tai provosoivat maksimaalista sitoutumista, nousevat huipulle; muut hukutetaan tai demonetisoidaan.

Tämä ei ole vain vaarallista – se on **rakennevääristymä, joka on koodattu koodiin**. Mikään määrä ”sananvapauden” poseerausta ei voi peittää **etujen ristiriitaa**, kun yksi miljardööri hallitsee poliittisen näkyvyyden infrastruktuuria.

Oikeudellinen raja on ylitetty

EU:ssa kynnys ”poliittiselle mainonnalle” on selvä: **kaikki maksettu tai materiaalisesti tuettu poliittisen sisällön levittäminen on merkittävä, arkistoitava ja auditoitava**. X on **jättänyt noudattamatta kaikki kolme velvoitetta**.

Poliittisen mainonnan läpinäkyvyyttä ja kohdentamista koskeva aset (2024/900) edellyttää paljastuksia, joita X on järjestelmällisesti sivuuttanut. **Digitaalipalvelulaki** vaatii erittäin suurilta alustoilta, kuten X, pääsyn myöntämistä tarkastetuille tutkijoille ja luotettavien mainosarkistojen ylläpitämistä. X on uhmannut näitä sääntöjä – ja sääntelyviranomaiset ovat jo ryhtymässä toimiin niiden täytäntöönpanemiseksi.

Yhdistyneessä kuningaskunnassa **Vaalilaki 2022** edellyttää digitaalisia jälkiä – tunnistamaan, kuka on vastuussa poliittisista viesteistä. X:n nykyinen järjestely – jossa

maksulliset tilit edistävät poliittisia viestejä ilman merkintöjä, rahoituksen paljastamista tai kohdentamisen läpinäkyvyyttä – **pilkaa tätä lakia**.

Yhdysvalloissa FEC ja FTC:llä on toimivalta ilmaistun kannanoton ja harhaanjohtavan markkinoinnin suhteen. **Maksettu näkyvyys, rahallistaminen ja algoritminen manipulointi alustan omistajan toimesta** eivät ole vapautettuja tarkastuksesta. Ainoa syy siihen, miksi toimeenpanotoimia ei ole vielä toteutettu, on **alustojen lobbauksen ja oikeudellisen epäselvyyden luoma sääntelytyhjiö** – ei oikeudellinen syyttömyys.

Todisteet ovat olemassa – X ei vain halua sinun näkevän niitä

Ratkaisevat asiakirjat ovat olemassa. Ne sisältävät:

- **Sisäiset viestinnät**, jotka kuvaavat yksityiskohtaisesti, miten poliittista sisältöä käsitellään, luokitellaan ja rahallistetaan.
- **Laskutus- ja sponsorointitiedot**, jotka osoittavat, kuka maksoi mistäkin ulottuvuudesta.
- **Algoritimuutosten lokit ja ohitusten raportit**, jotka paljastavat, kuka saa nostetta ja milloin.
- **Mainosarkiston tiedot**, joiden tulisi lain mukaan paljastaa poliittiset kampanjat, sponsorit ja kohdentamisstrategiat.

X kieltäytyy tarjoamasta niitä – ei siksi, että niitä ei olisi, vaan koska ne **todistaisivat, että alusta toimii julistamattomana poliittisena mainosjärjestelmänä**.

Kaikki sääntelytyökalut pakottavaan paljastamiseen ovat olemassa. EU käyttää niitä jo. Yhdysvaltojen ja Yhdistyneen kuningaskunnan tulisi seurata perässä.

Tekosyyt eivät enää toimi

- **“Teimme algoritmista avoimen lähdekoodin.”** → Väärin. Koodin julkaiseminen on epätäydellistä ja vanhentunutta. Keskeiset painot, käytännöt ja live-toimenpiteet pysyvät piilossa.
- **“Sitoutuminen ei ole ideologista.”** → Merkityksetöntä. Sitoutumista maksimoivat järjestelmät suosivat rakenteellisesti äärimmäistä, heimomaista ja usein oikeistolaista sisältöä. Tämä on suunnitteluvalinta, jolla on poliittisia seurauksia.
- **“Algoritmeja vastaan ei ole lakia.”** → Harhaanjohtavaa. On olemassa lakeja julkistamatonta poliittista vaikutusvaltaa, läpinäkymättömiä mainosjärjestelmiä ja alustoja, jotka pettävät käyttäjiä maksullisen sisällön suhteen vastaan. X rikkoo kaikkia kolmea.

Tämä ei ole keskustelu – se on demokraattinen hätätilanne

Poliittinen puhe ei ole ongelma. **Julkistamaton poliittisen puheen manipulointi on.** Kun alustat peittävät, kuka puhuu, kuka maksaa ja miten näkyvyys suunnitellaan, demokraattisen keskustelun perustukset romahtavat.

X ei vain epäonnistu läpinäkyvyydestä – se **heikentää sitä aktiivisesti**. Sen järjestelmät **hämärtävät rajan orgaanisen viraalisuuden ja maksetun propagandan välillä**, samalla kun sen johto hyötyy poliittisesti ja taloudellisesti sekaannuksesta.

Tämä ei ole enää alustapolitiikan kysymys. Se on kysymys **laillisesta vastuusta ja demokraattisesta selviytymisestä**.

Johtopäätös: Tapaus X:ää vastaan

X toimii julistamattomana poliittisena mainoskoneena. Se myy vaikutusvaltaa, peittää sponsoroinnin, poistaa valvonnan käytöstä ja palkitsee sisällön, joka parhaiten palvelee sen omistajan ideologisia ja taloudellisia etuja.

Lailliset velvoitteet ovat selkeitä. Rikkomukset ovat dokumentoituja. Seuraukset ovat valtavia.

On aika lopettaa teeskentely, että tämä on sananvapauskeskustelu. On aika, että sääntelyviranomaiset toimivat – ja että kansalaiset vaativat, että **poliittista todellisuutta muovaavat alustat alistetaan poliittiselle laille**.

Tämä ei ole häiriö. Se on suunnitelma.